Oponentský posudek

David Böhm: Skica jako prvotní vizualizace myšlenky

Autor předkládané disertační práce dlouhodobě svou uměleckou praxí zkoumá možnosti a limity media kresby. V autorské dvojici s Jiřím Frantou má na svém kontě celou řadu výstavních projektů, které ve většině případů byly koncipovány jako site specific, tedy na mírů výstavnímu prostoru nebo přímo instituci. Zcela zásadním bylo „překročení" formátu papíru a realizace kreseb přímo na zdi galerie, které vznikají většinou v delším časovém úseku a demonstrují nejen procesualitu samotné kresby, ale také reagují na konkrétní události globálního dění i osobního života. Poprvé se tak stalo již v roce 2006 v pražském NoDu projektem „Není to to, co by to mohlo být". Tedy již před celými patnácti lety. Proto chápu postgraduální studium Davida Böhma „jen" jako další příspěvek v dlouhém řetězci umělecko-výzkumných projektů, na nichž spontánně a dlouhodobě pracuje a na mnohé výsledky dřívějších prací odkazuje v aktuální disertační práci. Proto podle mého názoru nelze při hodnocení této práce opominout celý tento obří balík aktivit, které ji rámují. Rovněž výstupní formát práce jako autorské knihy odkazuje na Böhmovi zkušenosti s mediem knihy, kde je považován nejen za mimořádně zdatného a ceněného ilustrátora, ale především autora schopného vytvořit celkovou koncepci knihy (Hlava v hlavě; A jako Antartida).

Sympatické je, že si David Böhm vybral velmi obtížné téma, a to zejména proto, že se dotýká funkcí mozku, o němž přes všechny specializované výzkumy neurovědy a další přírodních a exaktních vědních disciplín víme stále až nebezpečně málo. Přesto nebo spíš právě proto může mít „umělecký výzkum" paradoxně stejnou váhu a platnost jako výše uvedené disciplíny. Navíc, a to považuji za velkou přednost práce a především procesu jejího vzniku, David Böhm správně identifikoval blízkost tématu své práce se samotnou podstatou výuky umění. Dotýká se otázek jak pedagogicky pracovat s „nápadem", zda a jak lze myšlenky vědomě stimulovat a jaké jsou možnosti jejich záznamu. Za velmi správné považuji široké spektrum použitých analytických prostředků, kterými byly dotazníkové šetření s reprezentativním vzorkem respondentů, vedení podrobných rozhovorů nebo např. také praktická aplikace metody převzaté z literatury věnované arteterapii (Krása a bolest) na téma „geneze díla" prováděná studenty v ateliéru. Tím bych také chtěl ocenit, že velká část Böhmovy výzkumné práce se odehrávala právě v prostředí ateliéru a školy, své „pokusné králíky" udělal ze studentů a studentek ateliéru Grafika II., čímž oni mohli průběžně těžit z jeho práce a nepochybně tak velmi příhodným způsobem z pozice doktoranda obohatil výuku. Výsledná práce pak interpretuje a systematizuje takto sebrané poznatky do přehledných kapitol a zasazuje do kontextu předchozí odborné literatury dotýkající se této tématiky. Nicméně již dopředu bylo zřejmé, že u takto definovaného tématu dizertační práce je proces cennější než výsledná zjištění. Nicméně výsledný text může velmi dobře plnit např. roli základní studijní pomůcky, pomáhající ozřejmit procesy raného stadia vzniku uměleckého díla pro studující na uměleckých školách. Pokud bych měl práci něco vytknout, tak je to z formálního hlediska citace literatury bez uvedení čísla stránky nebo u odkazu na internetové stránky bez data vyhledaní. K další diskuzi bych viděl téma fotografie, sloužící jako prostředek ke skicování, kterou autor klade na úroveň kresby tužkou.

Považuji práci za zdařilou a mohu ji doporučit k obhajobě a udělení titulu PhD.

Ondřej Chrokák